

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitetele școlare și partic. 150 lei.

Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Insertiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Capacitatea practicei și unitatea scopului.

În strânsă legătură cu încrederea în sine stă capacitatea practicei sau însușirea, ce se compune din cunoașterea lumii în viață și din experiență. O educație fie ea ori cât de eminentă dacă nu e tot atât de practică, pe cât de științifică, nu ne va aduce rezultatul dorit. Experiența dovedește, că pentru succesul vieții este mai folositor un spirit format, decât un cap plin de știință. Mintea cea mai scânteietoare nu ne va aduce mulțumirea așteptată, dacă nu-i însoțită de practică.

Știința ne spune „*ce să facem*“, iar experiența „*cum să facem*“. Este adevărat, că practica singură nu ne este de ajuns, dar fără ea, chiar cel mai bun alergător să împiedecă pe neștiute și astfel pierde premiul. Experiența învățată din cărți ni dă numai cunoștinți științifice, pe când experiența câștigată prin practică este filozofie și un gram din aceasta cântărește cât un kilogram din cealaltă. Misterul mulțumirii constă în a ști ce se petrece în jurul nostru în a cunoaște necesitățile prezentului. Nu-i de ajuns să sfârșim un lucru, ci trebuie sfârșit la vremea lui în loc și timp potrivit. Să ne obișnuim a nu pierde zadarnic ceasurile gândindu-ne și cumpănind atunci când trebuie să luăm o hotărâre; căci adesea vom găsi piedeci, pe care ar trebui să le

treceam cu vederea și care adesea sunt cauzele adevărate ale neizbânzii. „Acel care vede prea departe va fi nehotărît și astfel se naște nepăsarea pentru muncă și gândurile exagerate care sunt așa de stricătioase. Nu-i de ajuns să avem numai aripi cu care putem sbura, ci trebuie să avem și picioare pe care să stăm” zice Fr. Bacou.

Să nu uităm apoi că la o capacitate numai o știință se cuvine. Una singură adâncită, cultivată și mărită. Toată energia trebuie îndreptată spre o direcție, căci numai astfel vom reuși, dacă vom renunța, la plăcerea de a ști alte mii de lucruri pe care le găsim tot atât de atrăgătoare. Aceasta se referă atât la știință cât și la muncă. Acel care vrea să înainteze trebuie să-și aleagă o specialitate pentru care să-și jertfească cu drag toată puterea creierului și a corpului.

Multilateralitatea e frumos lucru la aparență dar totuși când e vorba de ceva mai însemnat sunt căutați cei oțeliți în această direcție. Poate avea cineva o capacitate mare dacă și o risipește în toate părțile n'ajunge nicăiri. Energia e ca praful de pușcă. Dacă vrei să producă efect are nevoie de scop și unitate. Pușcașul care ochește 'nteaga tablă rar îi nimereste centrul. Filozoful sau scriitorul poate avea gânduri mărețe dacă nu le întrupează în opere de artă ele să pierd în nemărginire. Dar când vorbim de unitatea scopului în viață nu înțelegem ca cineva să fie numai medic, comerciant, tâmplar sau să facă ca sf. Bernat, care 'ntratât era de sfânt, încât se lăsase a slăbi ca o umbră. Trebuie să ne întrebuițăm toate capacitățile, dar în primul rând aceea care ne predomină care o simțim mai vie în sufletul nostru. Nu-i nimic mai frumos decât să știm face unele lucruri cu ușurință, într'un mod plăcut. Cel mai mare dușman al unității scopului este lacomia care face omenirea dornică de prea multe răsplăți nemeritate. Uităm adesea, că pe piața vieții toate au prețuri hotărâte și ori ce voim a cumpăra numai cu prețul timpului, muncă, suflet și dragoste putem plăti. Iubirea, liniștea, știința, renume, bogăție . . nu le putem târgui pe toate. De ce atunci să disperăm ca și

copiii, cari ar dori să aibă toate jucăriile? Puțini sunt acei, cari se disting în mai multe direcții, cum era de exemplu: *Cicero, care se pricepea la logică, etică, astronomie, științi nat. geometrie, muzică și celelalte arte, sau Leonardo da Vinci, care nu era numai pictor ci și metafizician, poet, muzicant, sculptor, farmacist, astronom, matematician, mecanic, profesor.* Dar câți de aceștia sunt în viață? Foarte puțin. Încearcă mulți să urmeze acești maestrii mari ai omenirii, dar n'ajung la nimic și umblă fără de nici un scop ca'ntr'un pustiu.

De aceea e bine și folositor ca dela'nceput să ne holărîm un scop spre care să nizuim a ne'ndrepta jertfindu-ne cu drag toată capacitatea, puterea sufletului și a corpului. Să ne ferim de fapte pe care nu le putem duce la îndeplinire. Iar dacă am reușit să ne stătorim un punct dela care credem că depinde mulțumirea sufletului nostru atunci să luptăm până'n sfârșit pentru atingerea lui, căci nu sunt cuvinte mai amare pe care le-ar putea spune limba sau condeiiul decât: „s'ar fi putut“.

Aurora Popa. inv.

In preajma unei civilizații.

2

O altă plagă morală, foarte veninoasă, este egoismul, „*Să-ți fie fie bine și să trăești ani mulți pe pământ*“; încolo ce-ți pasă! Restul lumii nu te interesează. Egoistul caută întotdeauna „*să-și tragă spuza pe turta lui*“, și comițând fel de fel de trucuri, căutând însuși să prepondereze în mijlocul celor pe lângă cari trăește. E bine însă, ca prin baze de rudenie sau prin protecție, cum se observă zilnic, mulți incapabili umblă și reușesc să calce în picioare meritul altora? Ce înțeles mai are atunci pentru noi, preceptul: „*Ce fie nu-ți place, altuia nu face?*“ Nici unul. Și atunci, firile expansive, caută dreptatea cu bâta, se înfurie, se mânia și... încă multe pot proveni de aci; pe când tu ca nobil, te închizi în camera-ți sărăcăcioasă, îți ușorezi durerea sufletească prin plâns. Nimic mai bun. Faptul în sine comis de egoist umilește într'atât sufletul nobil. Dar nu numai aci se oprește egoismul. Prin el se comit acte scandaloase și prea mult jignitoare pentru cel ce le înfăptuește. De notat actul unui oarecare Filipescu, care pe timpul ocupației rusești din 1806—1812, care își vinde propria-

copilă, generalului rus Miloradovici, pentru a dobândi postul de președinte al divanului, ca mai apoi însuși să poată jupui țară. Iată deci unde poate duce imoralitatea. Se vor fi practicând poate și azi asemenea lucruri, însă trebuie „*să pun pază gurii mele?*”

Minciuna și lenea, încă sunt derivate din scăderile pomenite pân'acum.

Nerecunoștința față de bine-făcători jicnește în destul personagiile nobile. Așa-i firea noastră; când avem lipsă de ceva, uzăm de minciună, desfătându-ne apoi în lene și mai apoi, puși la adăpost, sfidăm prin propria noastră purtare recunoștința. Educator fiind' și de are copil la școală, pe uliță te oprește și „*cu profund respect*” te salută strângându-ți mâna cu căldură. Indata-ce i-ai dat copilul, mai mult sau mai puțin pregătit, conducându-l cu bunăvoință în societate, nu te mai cunoaște și nici nu știe să te fi văzut vre-odată, mai ales dacă n'ai trăit în acelaș sat cu el.

Astfel de rezultate se pot obține prin scăderea sentimentului religios, care știut, primează educația familiară școlară și cu atât mai mult, educația socială, ai căror factori sunt pe rând: părinții, învățătorii și societatea.

Ne vom întreba atunci: care din aceste 3 feluri de educație va fi mai nimerită? Nici una fără de celelalte două; căci dacă pe copil îl vom învăța în școală că munca și meritul vor fi răsplătite, în mare încurcătură se va găsi el sufletește, când va vedea că în societate, codașul clasei i-a ocupat locul și s'a cocoțat unde nu merită, căci adevăr predomină în cuvintele lui Montesquieu, care susține că: „*noi primim 3 educațiuni deosebite sau contrarii: cea a părinților noștrii, cea a dascălilor și cea a lumii.*”

Zic Deci, ca activitatea noastră educativă-instructivă să fie cu adevărat priincioasă, trebuie neapărat să-și însușească prin noi, trei condiții indispensabile: (după Fenchtersleben).

1. Trebuie ca să păstreze o măsură dreaptă, ocolind orice exces.

2. Să se aplice cu bună-voință, acolo unde se simte lipsa și în momente potrivite; în școală la obiectele cari îi convin.

3. Să se țină seamă de răstimpul de odihnă și mai ales de variația ocupațiilor; căci astfel este orice spirit uman: repausul odihnește mai puțin decât varietatea.

Și cu drept cuvânt se speră astfel la o mai mare civilizație în masa poporenilor pe lângă cari trăim, lăsând la o parte inteligențele cari se pot singure governa și educa

Andrei Popescu
inv. Cul.

Ceva despre gestiunea școlăii în legătură cu Bugetul școlar.

De odată cu apariția revistei noastrei „Amicul Școlăii”, am luat cu satisfacție la cunoștință, că este și organul Comitetului școlar județean. Și e bine așa, căci învățătorul, care primește revista, pe lângă îndrumările de ordin pedagogic, social și cultural mai primește și îndrumări privitoare la conducerea contului de gestiune școlară, adecă dacă nu le-a primit până acuma va trebui să le primească în viitor. Aceasta cu atât mai vartos, căci în sinul învățătorimei după cum am experiat zace o neorientare completă.

Așteptam ca să vină vre-o altă persoană mai competentă, vre-un domn dintre organele de control, care are poate mai multă experiență de cauză, ori chiar Domnii verificatori din Comitetul județean ca să purifice situația incurcată a învățătorilor în ce privește conducerea gestiunii școlare. Rămâne ca tot noi învățătorii, cari ne isbim zi de zi de neajunsuri să ne ridicăm cuvântul.

Cred că pot face și eu un mic serviciu cauzei dacă în urma lungei mele experiență voiesc să ating cestiuni de interes general.

Să știe că în anul trecut unei dintre colegi au fost chiar amendati pe motivul că nu și au pregătit bugetul. Și aceea își aduc colegii aminte, cari au luat parte la adunarea Comitetului județean din 20 Februarie 1925 de propunerea mea privitoare la instrucțiile ce ar trebui date din partea organelor de control cu ocaziunea inspecțiilor învățătorilor fără experiență în pregătirea bugetului și a gestiunii. Instrucțiunile au rămas, pedeapsă însă au primit-o. (Da au primit; dar nu pentru *neștiință* cum crede dl autor, ci pentru *negligența cea mare* pe care au dovedit-o unii dintre Colegi. Nota Redacției.) Noi învățătorii în școală altfel purcedem; aplicăm pedepse copiilor, dar numai bazați pe convingerea că deși le-am esplicat temeinic lecția — nu au învățat'o.

Espunerea mea nu va putea servi ca indice plauzibile în felul de a conduce gestiunea ci mai mult ca necesități de ordin general cum ar trebui aranjată chestiunea întocmirii bugetului și a contului de gestiune.

E de obște cunoscut, că astăzi nici o gestiune nu se poate face în lipsa de buget. Numai bazați pe buget putem face gestiunea exactă. Cum poate fi însă gestiunea exactă când nu are acoperire — bugetară? Intre sumele venitelor și a cheltuelilor din buget trebuie să fie un echilibru.

În foarte puține locuri cred să fie aceste sume echilibrate. Cheltuelile cutropesc venitele.

În anul trecut mi-s'a făcut un control din partea unui domn Controlor-contabil dela centru cu perfectă cunoștință de cauză. Acest domn îmi spunea, că legea Contabilității nu permite ca să cheltuim la Jurnalul de cassă nici cu un ban mai mult de cât

prevede bugetul. Bugetul însă în paguba școliei nici când nu se prezintă real. Inzadar vom cerca a 'pune la venite sumele de cari am avea neapărată trebuință,' căci nu ni se aproabă. Comunele, ca susținătoare de școala, cu toate prevederile Art. 162 din legea școlară nu pot, sau nu voesc să dea școliei suma de care are lipsă, ci să mărginesc strict la 14% din venitul comunei și $\frac{1}{8}$ din arânda cârciumiilor comunale amăzurat Regulamentului pentru comitetele școlare, cari % nici când nu pot satisface în comunele rurale trebuințele școliei.

Iată dar proveniența desechilibrului între jurnalul de casă și prevederile art. bugetar.

Bugetul școlar ar putea deveni real între următoarele împrejurării:

a) Când D-nul Ministru al Instrucțiunei publice ar abroga cele 14% din cota comunei și în conțelegere cu D-nul Ministru al Internelor ar adopta în întregime dispozițiile Art. 161 și 162 din legea învățământului primar, impunându-li-se comunelor spre strictă executare. (În privința aceasta s'a făcut acord între cele două ministere. Vezi ordinul Minist. de Interne No. 26517—926 Nota Redacției.)

b) Când bugetele școlare vor fi pregătite deja în luna Octomvrie a fiecărui an pentru exercițiul bugetar viitor, și vor fi predate la timp primăriilor, ca și acelea să se știe orienta la facerea bugetelor lor comunale.

c) În sfârșit când comitetul județean ne va trimite aprobarea bugetelor pe anul de gestiune în curgere cel mult până la 1 Martie, iar nici de cât mai târziu dupăcum s'a cam întâmplat până acuma. (Vina o poartă Comitetele școlare, cari au întâmplat bugetele cu întârzieri mari. Nota Redacției.) De încheiere țin să amintesc, că până nu ni-se va pune la dispoziție sumele necesare în scopul renovării localurilor de școală precum și în scopul procurării materialului didactic, uneltelor pentru ateliere combustibilului s. a. zădarnice ne sunt stăruințele de a da o față strălucitoare lucrurilor. Numai dela Domnii Ministri al Instrucțiunei și al Internelor atârnă îndreptarea situației.

Zlatna, la 16 Februarie 1926.

Petru Petringenar
inv. dir.

Fumatul în școle.

Liga institutorilor olandezi a organizat, în această privință, o anchetă, al cărui rezultat e destul de îngrijitor: mai mult de jumătate din 24.789 elevi anchețați fumează. Acelaș fapt se observă dealtfel în toate țările. Peste tot educatorii sunt îngrijați de numărul din ce în ce mai mare de elevi fumători.

Și lăsând cu totul la parte aspectul moral al faptului, se observă că elevii fumători sunt și cei cu frecvența mai neregulată cu inteligența și puterea de voință din ce în ce scăzânde. Tot astfel se observă cum vioiciunea tinerească scade la mai toți elevii fumători. Și tot așa greutatea corpului, perimetrul toracic și capacitatea respiratorie.

Acestea fiind constatările, firesc eră se caute și un remediu. În unele țări (câteva state din America, Norvegia, Elveția, Belgia, Italia) s'a recurs la măsuri restrictive pentru vânzarea tutunului la minori.

Măsura o credem cu totul ineficace. Mai eficace socotim că e o supraveghere atentă din partea părinților și educatorilor, arătarea consecințelor fumatului și mai ales ocupația în orele libere cu sporturi, excursii, desemn, muzică și altele de felul acestora.

„Revisia Gen. a Invățământului“

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

Revizoratul școlar al județului Alba.

No. 664—1926.

Către toate direcțiunile școalelor primare și grădini de copii din județ.

Pentru a putea avea o evidență bună și exactă asupra situației școlare din comunele, ce au fost atașate la 1 Ianuarie corente la județul nostru (toate comunele din *plasa Sebeș*, apoi comunele *Cicău*, *Ciugudiul de Jos*, *Ciugudiul de Sus*, *Ormeniș*, *Decea și Inoc*) cerem să ni-se trimită până la 1 Aprilie corente următoarele date absolut exacte, și anume: 1. Numele comunei 2. Populația comunei, repartizată după limbă și confesiune 3. Obligații de școală între vârsta de 5—7, 4. Idem între 7—16 ani. 5. Idem între 16—18 ani. Toți aceștia repartizați după sex și limbă. 6. Are școala local propriu ori e închiriat? 7. Cine e proprietarul localului școlar? 8. Din ce material e construit localul școlar? 9. În ce stare se află? 10. Câte săli de clase are? 11. Câte cancelarii, ateliere ș.a? 12. Câte încăperi are locuința directorului? 13. Ce depedente are școala (magazii, grajd, cocină, closet, fântână ș. a.)? 14. Ce mărime are curtea școlară? 15. Are școala grădină? 16. Cât e de mare grădina școalei? 17. Cât face valoarea de azi a localului și intravilanului școlar? 18. Ce terenuri mai posedă școala, ni-se va indica mărimea și valoarea acestora.

19. Mobilierul școalei; complet, incomplet, starea și valoarea lui. 20. Biblioteca școlară; câte opuri? valoarea lor. 21. Material

didactic; suficient, insuficient; valoarea lui. 21. Ni-se va comunica apoi numele tuturor învățătorilor ce servesc la respectiva școală, indicând la fiecare etatea, starea civilă, situația familiară.

No. 1051—1924

II.

Binevoinți a ne trimite de urgență costul cărămizilor pentru orfelinatul din Predeal, ca v-am fost trimis pentru desfacere.

Această urgență sumă acelor, cari încă n'au achitat aceste cărămizi

Revizor școlar, *Marian Sasu.*

ȘTIRI.

* *Ordonanțându-se de vreme Statele de plată de către Inspectorat vom expedia și noi tuturor până la 15 l. c. chitanțele de pe luna lui Martie a. c.*

* Inspectorii învățământului primar și revizorii școlari sunt convocați la ministerul instrucțiunii, pentru ziua de Sâmbătă 13 Martie, orele 10 a. m. pentru a se consfătui cu privire la reîncepterea campaniei de construcțiuni școlare.

* Adunarea generală a Cooperativei noastre nu s'a putut ținea în ziua de 6 l. c. fiindcă s'au prezentat numai 40 membrii în persoană, iar 12 sau trimis procură. Ne fiind numărul de membrii recerut de statute, adunarea s'a amânat pe ziua de 20 l. c. Când se va ținea cu ori care va fi numărul membrilor prezenți.

* On. Minister al Instrucțiunii prin decizia No. 7175—1926 Ianuarie 18 a aprobat ca tuturor învăță-

torilor din Ardaal, cari la 1 Septembrie 1924 aveau trei ani de funcționare și nîmire cu titlul definitiv, să li se respecte acest titlu și să fie scutiți de examenul de definitivat.

* Ne-a venit la cunoștință, că funcționarii publici vor beneficia și pe viitor de reducerea de 50% pe C. F. R.

* Comunicăm și noi, ca să se știe, că oficiile nu mai pot trimite scrisori oficiale către persoane, ci numai către oficii.

* Am primit trista știre, că în 2 l. c. — după lungi și grele suferințe — a trecut la cele eterne văduva *Eugenia I. Moga* născ. *Trifu*, învățătoare la școala primară de stat din *Săsciori*, în etate de 58 ani. Fieii țărâna ușoară, iar memoria binecuvântată.

* *Posta Redacției*. Dșoarei S. V. în U. „Poemele religioase“ și „Proverbele“ nu se pot publica. Rugăm a ne trimite mai bine articole pedagogice.